

**BESTUURS- EN
BUDGETRAPPORTAGE
REGIO ACHTERHOEK**

JANUARI T/M AUGUSTUS 2023

Bestuurs- en budgetrapportage januari t/m augustus 2023

Inleiding

Met deze rapportage informeert de Regio de gemeenten (colleges en raden) over de werkzaamheden die wij uitvoeren. De rapportage bestaat uit 3 onderdelen die hieronder worden toegelicht.

1: Inhoudelijke verantwoording

In deze rapportage vindt u de voortgang van de werkzaamheden die de Regio voor, namens en samen met de gemeenten uitvoert. Deze werkzaamheden bestaan uit Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Ondersteuning (bedrijfsvoering en rente). Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1 van de rapportage.

2: Financiële verantwoording (inclusief begrotingswijziging)

In deze rapportage is in onderdeel 2 per programma een financieel overzicht opgenomen waarin per product de werkelijke uitgaven en inkomsten t/m augustus 2023 zijn afgezet tegen het budget voor dezelfde periode. Ook zijn de verwachte uitgaven en inkomsten voor het volledige jaar en het daaruit voortvloeiende te verwachten jaarsaldo opgenomen. Er is een begrotingswijziging met toelichting opgesteld. Tot slot is er een balansprognose per 1 september 2023 opgesteld.

Verwacht saldo inwonerbijdrage

Uitgaande van de op dit moment bekende ontwikkelingen is de verwachting dat het jaarresultaat voor 2023 voor de producten ten laste van de inwonerbijdrage 10.000 positief is.

Verwachte renteresultaat

Er is renteopbrengst vanuit het Schatkistbankieren en vanuit hypotheeklen. Bij de eerste bestuursrapportage van 2023 is besloten de rente deels in te zetten voor ziektevervanging, het effect vanuit cao-verhoging en extra lobbyinzet. Het AB heeft vervolgens op 5 juli ingestemd met het inzetten van € 232.000 voor het Project Ruimtelijk Perspectief voor 2023. Per saldo wordt nog een positief renteresultaat verwacht van € 60.000 in 2023.

Begrotingswijziging

De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een budgettair neutrale begrotingswijziging, waarbij geen sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage. Er is sprake van verschuiving van budgetten bij meerjarige projecten van het huidige jaar naar het volgende jaar. Dit betreft 12 eigen projecten. Er worden twee nieuwe eigen projecten opgenomen. De Regio is opdrachtgever van deze projecten en daarom worden ze in de eigen exploitatie opgenomen.

Bij het Project Onverwachte Hoek is het voorstel om een deel van Project Zachte Landing over te hevelen naar Onverwachte Hoek, deze twee projecten zijn zo met elkaar verweven dat kosten moeilijk te splitsen zijn. Voor 2024 resteert nog een bedrag voor Zachte Landing. Voor Onverwachte Hoek start vanaf 2024 een nieuwe projectperiode. Het voorstel is om de overig gebleven gelden van Zachte Landing vanaf 2024 toe te voegen aan Onverwachte Hoek 2.0.

Tenslotte is er een verschuiving van de inzet van de reserve doorontwikkeling. De uitgaven worden naar voren gehaald in verband met maatwerkoplossingen.

Alle punten worden nader toegelicht in onderdeel 2 van de rapportage (pagina 26).

3: Ziekteverzuim

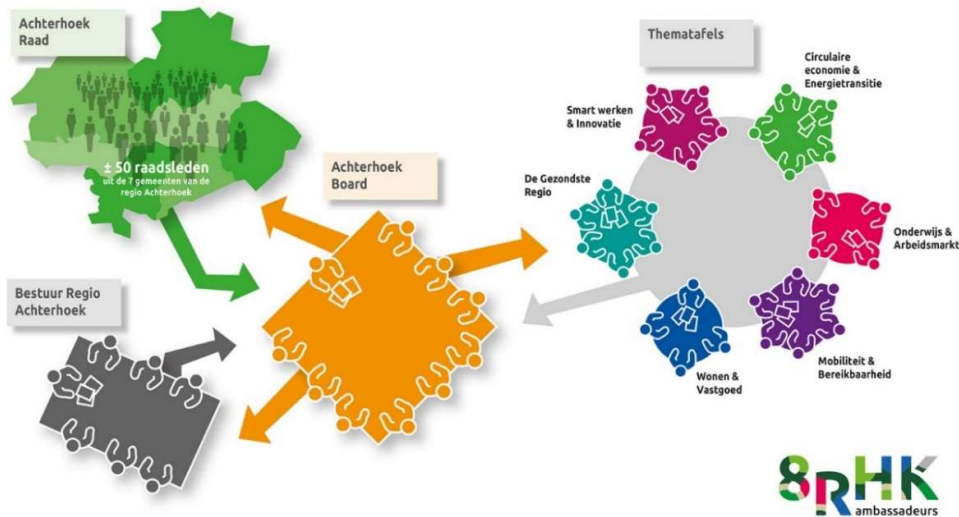
In de verslagperiode was het ziekteverzuim 8,9% exclusief zwangerschapsverlof en 9,4% inclusief zwangerschapsverlof. In 2022 bedroeg het ziekteverzuim over dezelfde periode 2,3% exclusief zwangerschapsverlof en 4,3% inclusief. In de verslagperiode was sprake van zwangerschapsverlof van 1 medewerker. Er was in de verslagperiode sprake van 2 langdurige zieke medewerkers. Het ziekteverzuimpercentage ligt boven het gemiddelde ziekteverzuim voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (2022 6,4% *bron CBS*).

1. BESTUURSRAPPORTAGE JANUARI – AUGUSTUS 2023

SMART GOVERNANCE

In onderstaande afbeelding is het organogram van de samenwerking opgenomen.

Achterhoekse samenwerking

Werkzaamheden Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is de motor in de Governance. In onderstaande tabel staan de subdoelen en activiteiten van Regio Achterhoek weergegeven:

Subdoelen en activiteiten Regio Achterhoek

Subdoelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Gerealiseerd per activiteit tot 1 september 2023

Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad

Op 3 april was de eerste Achterhoek Raad van 2023. Voorafgaand hieraan werd er -voor alle raadsleden- een informatiebijeenkomst gehouden over het Regioarrangement Achterhoek. In deze bijeenkomst gaf de provincie een toelichting op de aanleiding, achtergrond en doel van het arrangement. Dit als voorbereiding op de besluitvorming hierover later dit jaar. De Achterhoek Raad stond vooral in het teken van

3 ingebrachte moties vreemd aan de agenda. Twee moties werden aangenomen en één aangehouden. Voor de zomer hebben de leden van de Achterhoek Raad in de zomermail een update van het Regioarrangement ontvangen. De volgende Achterhoek Raad is op 25 september.

Adviseren en faciliteren Achterhoek Board

In januari heeft de Board vooruitgekeken op een drietal onderwerpen: de lobby, het verankeren van de SDG's en de synergie en integraliteit tussen de thematafels onderling en met de afzonderlijke partners.

Regio Deal

Op 23 januari bracht minister H. Bruins-Slot een werkbezoek om de Regio Deal af te sluiten. We hebben mooie projecten bezocht, de eindrapportage aangeboden en een overzichtsfilm gemaakt. Het bezoek was vooral ook een gelegenheid om haar te laten zien dat middelen in de Achterhoek nodig blijven en goed besteed worden. Helaas heeft het niet mogen leiden tot een nieuwe Regio Deal in de vierde tranche. Na teleurstelling is de handdoek weer opgepakt. De contacten met het Rijk zijn geïntensiveerd en de inhoud van de aanvraag wordt vooraf met de verschillende departementen afgestemd. Eind augustus was een eerste conceptaanvraag gereed. Hierin zijn 11 springplanken opgenomen waaraan we willen werken. Deze zijn in nauw overleg met de thematafels tot stand gekomen. In de maanden september en oktober is de finetuning met het algemeen bestuur, thematafels, rijk en provincie. Punt van aandacht is de (financiële) participatie van de provincie. Eind oktober zal de Achterhoek Board de aanvraag indienen.

Ruimtelijke opgaven: RPA, regioarrangement, ruimtelijk voorstel

Voor de regie op de grote ruimtelijke opgaven is in december 2022 de stuurgroep Ruimtelijk Perspectief Achterhoek ingesteld. Deze stuurgroep RPA werkt aan een Achterhoeks Ruimtelijk Perspectief en fungeert als integrerende tafel voor de provinciale trajecten van het Regioarrangement en het Ruimtelijk Voorstel. Daarnaast bespreekt de stuurgroep de ontwikkelingen over het landelijk gebied (provinciaal programma VLGG) om input te leveren richting het BO-VLGG Achterhoek en Liemers (waarin 2 portefeuillehouders de Achterhoek vertegenwoordigen). In deze stuurgroep nemen de 7 gemeenten, het Waterschap Rijn en IJssel en vertegenwoordigers vanuit de Achterhoek Board deel. De stuurgroep RPA vervult op verzoek van de Provincie de rol van 'integrerende tafel' voor de provinciale trajecten rond het Regioarrangement Achterhoek en het Ruimtelijk Voorstel. Daarbij neemt ook de Provincie deel aan het overleg. Op 3 april zijn de Raadsleden van de 7 gemeenten geïnformeerd over beide trajecten in een informatiebijeenkomst voorafgaand aan de Achterhoek Raad. Ter voorbereiding en advisering van de Stuurgroep RPA is een ambtelijk Kernteam RPA/BIT georganiseerd die wekelijks bij elkaar komt.

In januari is de stuurgroep echt van start gegaan. Er is veel tijd en aandacht besteed aan het opstellen van het Regioarrangement Achterhoek onder regie van de Provincie. Het Regioarrangement wordt voor 7 regio's in Gelderland opgesteld. Het Regioarrangement Achterhoek is met een gezamenlijk raadsvoorstel aan de 7 gemeenteraden voorgelegd om kennis te nemen van het Regioarrangement, in te stemmen met het agenderende hoofdstuk voor de toekomst en de intentie uit te spreken om langjarig samen te gaan werken. Dat proces loopt nog en levert een gezamenlijke Achterhoekse reactie op die richting Provincie wordt gestuurd.

Het Regioarrangement vormt de basis voor het Ruimtelijk Voorstel dat de Provincie aan het Rijk gaat sturen. Het gaat dan over de keuzes die gemaakt moeten worden om alle opgaven ruimtelijk te kunnen inpassen, wetende dat er een schaarste aan ruimte is. Het Ruimtelijk Voorstel wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk nauwlettend gevolgd en waar mogelijk wordt inbreng geleverd.

In april heeft de stuurgroep RPA een consultatiebrief op de kaders voor het VLGG naar de provincie gestuurd. De gemeenten Lochem en Zutphen hebben medeondertekend, evenals de samenwerking rond water in Achterhoek ++.

Door alle ontwikkelingen, en de urgentie en het belang ervan, is het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek wat naar de achtergrond geschoven. Recentelijk is daar weer meer energie op ingezet. In de basis zijn 3 ontwerpateliers in het kader van de Omgevingsagenda-Oost (begin 2022) gehouden en is een eerste bouwsteen beschikbaar. In mei 2023 heeft een atelier plaatsgevonden. De deelname van de Achterhoek aan de prestigieuze landelijke landschapontwerpwedstrijd, de Eo Wijersprijsvraag, levert inspiratie voor de ontwikkeling van het RPA. Drie multidisciplinaire ontwerpteams hebben ontwerpen gemaakt over hoe we in de toekomst in ons mooie landschap willen en kunnen wonen, waarbij het natuurlijke systeem weer meer in balans komt en meer sturend is voor onze keuzes. Op 25 september vond de feestelijke regiofinale plaats en hebben de teams Aardkundig Fundamentalisme en Operatie Landschap een gedeelde eerste plaats gekregen. Het team Aardkundig Fundamentalisme heeft zelfs de landelijke finale gewonnen, waarmee de Achterhoek flink op de kaart is gezet. Er ligt een rijkdom aan ideeën en concepten die de komende tijd een uitwerking/toepassing gaan krijgen om onderdeel van het RPA te worden. Een belangrijk doel van het RPA is het bestuurlijke gesprek over ruimtelijke keuzes te voeren en te kunnen voeren.

Lobby en externe contacten

Naast het werkbezoek van de minister is er op meerdere momenten ingezet op lobby. Zo is er een verkiezingsdebat georganiseerd t.b.v. de provinciale verkiezingen en is er een unieke beslisboom aangeboden aan de nieuwe Staten.

Op 31 mei hebben wij het eerste Lentefestival in Den Haag gehouden. Deze nieuwe formule is zeer goed bevallen. Minister H. de Jonge was onze hoofdgast. Ook is er volop ingezet op een goede positie bij Th!nk East. Eind mei is het Memorandum Think East Netherlands door ons ondertekend. Met betrekking tot rapport Elke Regio Telt! hebben we ervoor gezorgd dat onze voorzitter Mark Boumans aan het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer deelnam. Zie verder onder lobby.

Projecten

De Achterhoek Board heeft drie projecten goedgekeurd. Door de versnelling die eind vorige jaar is gemaakt en het (voorlopig) niet kunnen sluiten van een nieuwe Regio Deal is het aantal aanvragen vanuit projecten teruggelopen. De verwachting is dat dit na de zomer van 2023 weer zal aantrekken omdat er nog Provinciale middelen uit de Gebiedsopgave Achterhoek beschikbaar zijn voor projecten die uiterlijk 31 december 2026 afgerond moeten zijn.

Vijf jaar Achterhoek Ambassadeurs

In de week van 25 t/m 28 september vieren wij ons houten jubileum. Dit hebben we voorbereid met de Achterhoekse finale van de Eo Wijersprijsvraag, een feestelijke Achterhoek Raad en Achterhoek Dag en een jubileumcongres met aansprekende sprekers op 27 september.

Regisseren en faciliteren Thematafels

De Thematafels werken aan het realiseren van de herijkte doelen die zijn opgenomen in de in 2022 herijkte visie 2030. In de burap zijn deze nieuwe doelen opgenomen. Dit wijkt dus af van de doelen in de begroting 2023. De focus voor 2023 is opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2023. De voortgang is per thematafel beschreven bij Smart Economy en Smart Living.

Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur

Montferland

De gemeente Montferland is voornemens toe te treden tot de Regio Achterhoek. Samen met een delegatie van de Achterhoek Board zijn er gesprekken gevoerd met Montferland over de punten die de Raad van Montferland heeft meegegeven. Het college van Montferland heeft het raadsvoorstel aangeboden aan de Raad van Montferland. Deze besluit 5 oktober of ze wil toetreden. Mocht Montferland willen toetreden, dan zullen de 7 gemeenteraden van Regio Achterhoek hierover ook moeten besluiten in het najaar.

Actualiseren regelingen

Door het dagelijks bestuur zijn alle regelingen tegen het licht gehouden en waar nodig geactualiseerd dan wel ingetrokken. Onder meer de organisatieverordening, instructie secretaris en meerdere financiële regelingen zijn opnieuw vastgesteld.

Lobby en externe contacten

Naast het werkbezoek van de minister is er op meerdere momenten ingezet op lobby. Verder is er een verkiezingsdebat georganiseerd t.b.v. de provinciale verkiezingen en is er een unieke beslisboom aangeboden aan de nieuwe Staten. Op 31 mei hebben wij het eerste Lentefestival in Den Haag gehouden. Deze nieuwe formule is zeer goed bevallen. Minister H. de Jonge was onze hoofdgast. Verder is onder coördinatie van de Duitslandcoördinatoren meegewerkt aan het voorbereiden van de EWRC in oktober. Zie verder onder lobby.

Overige punten

Op 27 januari, tijdens de SDG-dag in Winterswijk is het Memorandum Oost Nederland Münsterland ondertekend. De kaderbrief begroting 2024 en de jaarstukken 2022 zijn vastgesteld en toegezonden aan de gemeenten. De programmabegroting 2024 is voorbereid en toegezonden. Voor de raadsleden is twee keer een digitale toelichting aangeboden. In januari was er een creatieve ontmoeting tussen het algemeen bestuur en de medewerkers van Regio Achterhoek. De college tweedaagse in september is voorbereid.

Subsidiewerkzaamheden

Zowel voor de Regio Deal als de Gebiedsopgave middelen (provincie) zijn de eind/voortgangsrapportages opgesteld. Om in aanmerking te komen voor een nieuwe LEADER periode (2023-2027) is de Lokale Ontwikkeling Strategie (LOS) voorbereid. Dit met meerdere inwonerbijeenkomsten en enquêtes. De LOS is ingediend bij de provincie en goedgekeurd. Daarnaast zijn er diverse subsidieaanvragen gedaan bij provincie Gelderland rondom Wonen en Mobiliteit.

Voor 2023 is er een subsidieplafond vastgesteld. Daarnaast heeft het algemeen bestuur besloten dat eventuele Regio Deal middelen die vrijvallen (omdat projecten minder kosten maken of ingetrokken worden) worden toegevoegd aan het investeringsfonds. Op dit manier blijven deze middelen beschikbaar voor projecten. Ook zijn de voorbereidingen voor de herziening van de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 gestart. Deze regels worden geactualiseerd vanwege wijzigingen in staatssteunregels.

Voor het Verkeerskundig onderzoek grensoverschrijdende Snelle fietsverbinding Zevenaar-Doetinchem-Emmerich, is de regio LEAD partner voor een bijdrage vanuit Interreg VI. De Interreg VI aanvraag voor de Europees Doorlopende Leerlijn is goedgekeurd. Ook voor een Workshop t.b.v. het memorandum Oost Nederland- Münsterland is een interreg VI aanvraag ingediend.

In de periode tot 1 september zijn er drie projecten goedgekeurd. Door de versnelling die eind vorige jaar is gemaakt en het (voorlopig) niet kunnen sluiten van een nieuwe Regio Deal is het aantal aanvragen vanuit projecten teruggelopen. De verwachting is dat dit na de zomer van 2023 weer zal aantrekken omdat er nog Provinciale middelen uit de Gebiedsopgave Achterhoek beschikbaar zijn voor projecten die uiterlijk 31 december 2026 afgerond moeten zijn.

Monitoring en Achterhoek Spreekt

Er is een start gemaakt met de vierde Achterhoek Monitor die in december verschijnt. Nieuwe accenten en verbeteringen zijn in beeld gebracht. Deze zijn in mei besproken met de stuurgroep, waarbij gekozen is voor een andere indeling. Verder zijn er contacten met het Datalab Go over samenwerking of verbinding bij onder meer circulaire economie, energietransitie en de woonmonitor.

Voor het opstellen van de Lokale Ontwikkeling Strategie (LOS) voor de LEADER aanvraag is een uitvraag gedaan bij het inwoner panel Achterhoek Spreekt. Hierop zijn 1934 reacties binnengekomen.

Er is een uitvraag voor het Achterhoekpanel over klimaat- en energiemaatregelen in de Achterhoek voorbereid. Deze wordt in september uitgezet.

Lobbywerkzaamheden

Regio Deal, 'Elke Regio Telt!'

Helaas hebben we geen nieuwe Regio Deal kunnen sluiten in de vierde tranche. Na de teleurstelling zijn we gestart om een verbeterde aanvraag voor te bereiden voor de vijfde tranche. Op 21 april hebben we daar met 6 ministeries een eerste gesprek over gehad. En in de aanloop naar de aanvraag blijven we op inhoud schakelen met de ministeries. In juni was het bestuurlijk Rijk-regio overleg. We zetten in op een langdurige relatie met het Rijk. Waarbij we -ook naar aanleiding van het rapport 'Elke Regio Telt!'- kijken naar een bredere context dan alleen de Regio Deal.

We hebben ingezet op een stevige lobby n.a.v. het rapport 'Elke Regio Telt!'. Dinsdag 20 juni zat Mark Boumans aan tafel bij de tweede ronde tafelsessie over het rapport Elke regio telt! en heeft een goed betoeg gehouden op basis van onze position paper.

Werkbezoeken en politieke contacten

In januari heeft minister Bruins-Slot een toer door de Achterhoek gemaakt in het kader van de afronding van de Regio Deal. Hierbij zijn veel Regio Deal projecten getoond en besproken, en is ook de blik voorwaarts gericht richting een nieuwe Deal. We hopen dat dit in de vijfde tranche van de Regio Deal alsnog zijn vruchten afwerpt.

Op 4 maart is een onderzoek gepubliceerd door de NOS over de scheve verdeling in Nederland m.b.t. de politiecapaciteit. Hierin hebben we voorafgaand samen opgetrokken met Kamerlid Hanneke van der Werf (D66).

Op 8 maart is in Zutphen in aanwezigheid van minister Hugo de Jonge de Woondeal Achterhoek getekend. Op 12 mei was er een werkbezoek van Kamerleden Peter de Groot en Erik Haverkort (beiden VVD) in het kader van wonen. Met name de problematiek rondom spreiding en mismatch tussen onze behoefte en de niet passende subsidievormen vanuit het Rijk is actueel. Op 9 juni was Joba van den Berg onze gast bij Zorgcoöperatie Mariënvelde in Oost Gelre. Dit werkbezoek stond in het teken van de toegankelijkheid, betaalbaarheid en beschikbaarheid van zorg in de Achterhoek. Op 3 juli hebben Daniel Koerhuis en Erik Haverkort de Achterhoek bezocht om te spreken over de 7 miljoen euro die via de afgelopen begrotingsbehandeling voor de N18 is gereserveerd.

Voor september en later staan er meerdere werkbezoeken gepland van onder meer Hugo de Jonge, Helga Witjes, Harold Zoet, Tamara van Ark, Judith Tielen, Erik Haverkort, Arne van Hout en DG's van het ministerie van I&W.

Provinciale Statenverkiezingen

Op 2 maart hebben we samen met Regio8 het Achterhoekse verkiezingsdebat georganiseerd in Amphion. Alle lijsttrekkers waren aanwezig en de belangstelling was groot. In plaats van een klassieke lobbybrief hebben we in april de 'Achterhoekse beslisboom voor een triple AAA Gelders bestuursakkoord', aangeboden aan de formateur van provincie Gelderland.

Voor november en december richten we ons op de Tweede Kamerverkiezingen en kijken we of we dezelfde lijnen en formats zoals bij de Provinciale Statenverkiezingen kunnen voortzetten.

Lentefestival

Samen met de Feestfabriek en PA-adviseurs uit de gemeenten in de Achterhoek hebben we een succesvol Lentefestival gehad op 31 mei. Met affiches, polsbandjes, eetkraampjes, theater, interactieve programmaonderdelen zoals Woonopoly en wat nog meer bij een echt festival hoort. Hoofdthema was wonen, met de subthema's gezondheid, biobased bouwen en arbeidsmarkt. Er waren 17 Tweede Kamerleden en minister Hugo de Jonge trad op als hoofdgast van het festival.

Woningbouwimpuls Berkelland

Op 20 juni is vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken het goede nieuws naar buiten gebracht dat Berkelland als eerste plattelandsgemeente in Nederland een woningbouwimpuls van 2 miljoen euro in de wacht heeft gesleept. Er is qua lobby op alle fronten hard gewerkt aan dit resultaat, om het maatwerk te verdienen met deze aanvraag. We gaan ervan uit dat dit een eerste stap in de goede richting is, waarin wet- en regelgeving die oorspronkelijk niet past op ons schaalniveau uiteindelijk toch dusdanig wordt aangepast dat het voor zowel Rijk als regio meerwaarde oplevert.

Th!nk East

Th!nk East Netherlands is het netwerk en platform waar in Oost-Nederland verband wordt samengewerkt aan innovatieve oplossingen voor een gezonde en duurzame toekomst. Er is een memorandum opgesteld dat eind mei is ondertekend. Zowel in de kerngroep, thematafels als de bestuurlijke regiegroep heeft 8RHK zitting genomen, waar we voorheen door andere regio's vertegenwoordigd werden. Op 6 juni vond de Th!nk East Netherlands Dag plaats, waarbij de 8RHK goed vertegenwoordigd was in de verschillende themagroepen. Het doel is om onze samenwerking op innovatie in Oost-Nederland te presenteren, verbinden en te verbeteren Door met elkaar te spreken over onze gezamenlijke thema's en inspiratie op te doen op de cross-overs AI en Human Capital.

EWRC

Van 9 t/m 12 oktober 2023 vindt de European Week of Regions and Cities (EWRC) plaats. Dit jaarlijks terugkerende netwerkevenement in Brussel is specifiek gewijd aan het Europees cohesiebeleid. Samen met de Duitslandcoördinatoren wordt het programma voorbereid. Waarbij de Regio een bijdrage levert aan de workshops Regionale Mobiliteitsconcepten en Skills & Arbeidsmarkt.

Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Wekelijks verschijnt onze algemene nieuwsbrief en periodiek de nieuwsbrieven van de thematafels. Onze nieuwsbrieven worden bovengemiddeld goed gelezen. Een goede score is 30%, wij zitten tussen de 40% en 50%.

In de Achterhoekse Courant hebben wij voor de zomer drie keer een artikel gepubliceerd over het thema Wonen in de Achterhoek (verslag van de bijeenkomsten Meet-Up Achterhoek over wonen, die wij mede organiseren). Dit om ons werk directer naar de inwoner te brengen. In september verschijnt een betaalde content over ons vijfjarig jubileum en tien ambassadeurs die we daarvoor interviewden. In het kader van het vijfjarig jubileum zijn meerdere communicatieacties uitgezet; zoals de uitgave van een eigen 8RHK krant met daarin de tien interviews in uitgebreide versie, een overzichtsfilm van vijf jaar samenwerken en een ontwikkelde ansichtkaart met daarop een tekening van hoe de Achterhoek Raad de samenwerking typeert; om te verzenden naar contacten buiten de regio.

Maandelijks versturen we diverse persberichten over acties binnen of resultaten van de regionale samenwerking. Bijvoorbeeld: De Achterhoek dingt als een van de vier regio's mee naar de Eo Wijersprijsvraag 'WAAR WIJ WILLEN WONEN', de uitslag volgt 12 oktober. Rondom dit thema wordt nieuws goed opgepakt, zoals een langere nieuwsversie op het youtube kanaal van Omroep GLD. De Achterhoek is een van de vier door het Rijk uitgekozen regio's, voor (free publicity) publicaties op Overheidvannu. <https://www.overheidvannu.nl/dossiers/in-de-regio>.

In februari is daar het artikel: Regiodeal Achterhoek: vliegwiel voor betere samenwerking met resultaat verschenen. Een volgende publicatie ging over het lentefestival op 31 mei.

Belangrijke feiten over de Achterhoek -op basis van de Achterhoek Monitor- zijn op een uitvouwbaar

visitekaartje overzichtelijk op een rij gezet. Handig voor onze bestuurders om bij de hand te hebben.

Sociale Media

Onze sociale mediakanalen worden goed gevolgd. Het aantal volgers stijgt nog steeds, met name op LinkedIn. Op LinkedIn hebben we bijna 5.400 volgers en op Twitter ruim 4.000. Het aantal views blijft hoog en het sentiment blijft met name neutraal, wat goed is. De onderwerpen waarover wordt gesproken (trending topics) matcht met wat we uitdragen via onze kanalen, bijvoorbeeld over de Meet-up avonden en wat voorbij komt in events, zoals het aanbieden van de beslisboom aan PS en het Lentefestival van 31 mei; zie het halverwege het jaar gemaakte overzicht van trending topics:

Trending topics

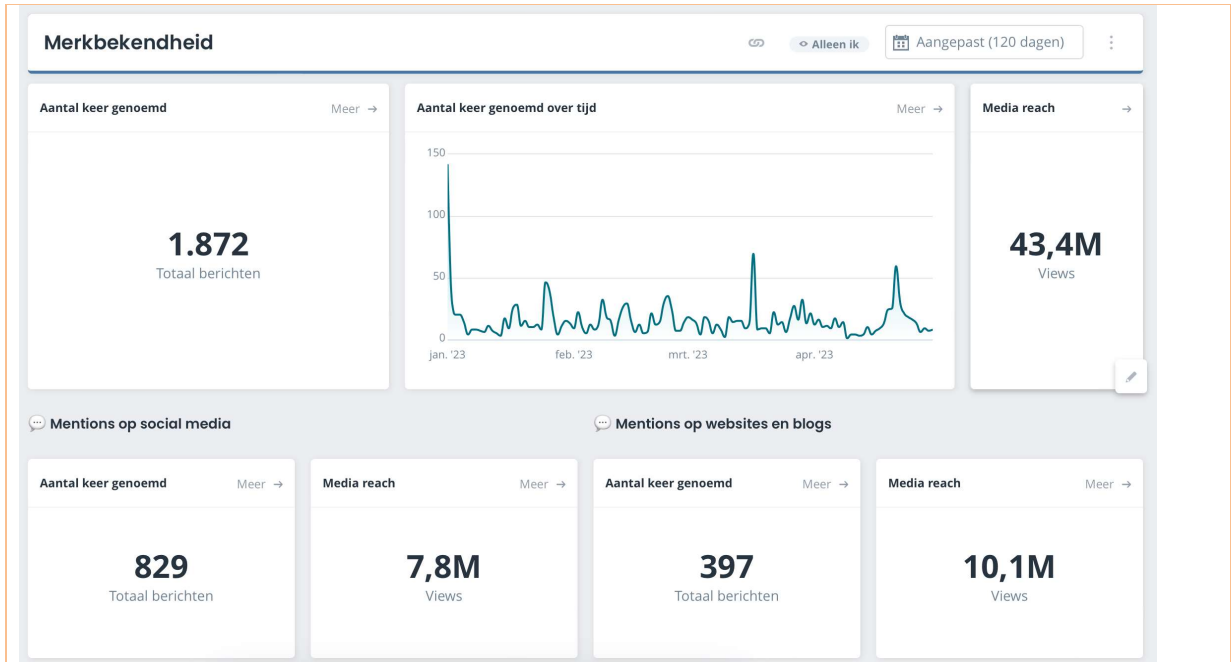
Onverwachte hoek

2023 is het derde jaar dat Onverwachte Hoek loopt. In de eerste maanden is met bestuurders gesproken of hieraan een vervolg moet worden gegeven. Onder meer tijdens het bestuurdersdiner op 27 maart voor de partners van Onverwachte Hoek. De teneur is positief. Nog voor de zomer is dit verder verkend met het algemeen bestuur en de Achterhoek Board. Een nieuwe projectaanvraag voor Onverwachte Hoek 2.0 is voor de zomer gepresenteerd aan de board en het algemeen bestuur en goedgekeurd. Onverwachte Hoek 2.0 zal starten in januari 2024 en heeft een looptijd van 3 jaar tot 31 december 2026.

Met een select aantal partners is er een bezoek gebracht aan de Zwarte Cross om te kijken of een samenwerking tot de mogelijkheden behoort.

Er wordt samen met de Stichting Smarthub verkend hoe we elkaar kunnen versterken en de gezamenlijke werkzaamheden kunnen versterken en ontschotten.

De campagne Onverwachte Hoek draait nog altijd op volle toeren. We bereiken de doelgroep.

SMART ECONOMY

Smart werken & Innovatie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.	Een jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector, gemeten als toegevoegde waarde per medewerker per tijd.
De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.	Er zijn 35 kennisdeel- en businessclusters extra gevormd.
Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.	Er zijn 40 start ups en 20 scale ups begeleid in het ecosysteem.
De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.	150 unieke bedrijven hebben slim werken en innovatie doorgevoerd. Gemeten door deelname aan projecten.
De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.	40% van de deelnemende studenten aan SmartHub/Innovatiehubs komt van buiten de Achterhoek met 10% internationale achtergrond.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Open innovatie

Op 29 juni organiseerden wij onder de titel ‘verbinders laten zich kennen’ de eerste fysieke ontmoeting tussen alle verbinders uit het open innovatiesysteem. Samen bepaalden we de richting van de verdere uitbreiding van het verbindersnetwerk (‘organisch, waarbij de verbinders het tempo bepalen’) en maakten we werkafspraken over hoe we elkaar nog sneller bereiken in het doorverwijzen bij innovatievragen van ondernemers. We experimenteren hierin samen met de HAN, zodat we hierin ook zelf innovatief opereren. Innovatiecentrum SmartHub Incubator Industry betrok de nieuwe plek, in huis bij CIVON als buur van de Netwerkplaats en ook de Ideeënfabriek i.o. [werktitel]. De aanvraag voor weer een jaar innovatiecentrum de Steck (Skills Academy Achterhoek-Liemers) is goedgekeurd. Het project Startup in Residence, waarin startups en overheden met elkaar optrekken in maatschappelijke uitdagingen is opgestart en heeft op de 7 lopende uitdagingen meer dan 100 inschrijvingen ontvangen van startups uit heel Europa. Op 2 november zal de grote pitchdag plaatsvinden, waarna de uitdagingen daadwerkelijk worden opgepakt. Verder zijn binnen het open innovatiesysteem verschillende projecten, initiatieven en leerkringen tot stand gekomen die bijdragen aan het inventief vakmanschap en productie van de toekomst.

Inventief vakmanschap en innovatief vermogen

Eind 2023 komt de MKB-deal, waarin ondernemers ondersteund worden in het verhogen van de arbeidsproductiviteit en met elkaar leren over het werken aan hun bedrijf, tot een eind. SmartHub Development heeft voor 2023-2024 7 lopende leernetwerken op evenzoveel onderwerpen. Na het in kaart brengen van het bereik van digitaliseringsinstrumenten onder Achterhoekse ondernemers wordt nu toegewerkt naar een volgende stap: een strategie en aanpak om het brede MKB (dus naast de ‘koplopers’ ook het ‘peloton’) te bereiken. Dit is ook een van de springplanken in de aanvraag voor de Regio Deal. Belangrijk inhoudelijk onderwerp daarbij is Artificial Intelligence, waarvoor al eerste bijeenkomsten ‘AI voor dummies’ zijn georganiseerd, die we per sector nog vaker zullen inzetten en waarvoor we ook een bredere ‘roadshow’ ontwikkelen met inzet van de verbinders uit het open innovatiesysteem. Samen met de Thematafel Circulaire economie en Energietransitie (en het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek en

andere partners zoals CIVON en ACT) werken we aan de inzet van een regisseur netcongestie om regionaal nog gericht en planmatiger aan dit onderwerp te werken.

Stage- en afstudeerregio

SmartHub Young Talent ontwikkelt zich verder met nog meer focus op het ondersteunen van bedrijven bij het aantrekken van jong talent. In het traject van verregaande samenwerking van de bestaande drie SmartHub-initiatieven (*Young Talent, Incubator Industry en Development*) zijn flinke stappen gezet. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke website, ook met partners ('Achterhoekse Etalage') en ook op events treden de initiatieven nu meer gezamenlijk op. Ook worden de kansen van een gezamenlijke 'menukaart' onderzocht voor lid-organisaties op weg naar het aflopen van de subsidies van de afzonderlijke initiatieven eind 2024 (Young Talent) en april 2026 (Incubator Industry), zodat er een nog sterker merk ontstaat voor het versterken van het economische profiel van de Achterhoek als aantrekkelijke en op innovatie en ontwikkeling gerichte (werk)regio. SmartHub is daarmee (samen met bijvoorbeeld Onverwachte Hoek) 1 van de 10 'dragende projecten' waarlangs we de inspanningen op het gebied van arbeidsmarktpositionering de komende periode verder stroomlijnen – dit in samenwerking met de Thematafel Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.	In 2030 is het tekort aan vraag naar arbeidskrachten in de krapte sectoren teruggedrongen hiervoor ontwikkelen we ten minste 4 projecten. De uitgaande arbeidspendel is met 10 % afgenomen.
Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgoopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.	(Door)ontwikkeling van tenminste 4 activiteiten waarbij leerlingen t/m 14 jaar in aanraking komen met techniek/technologie en zorg. Ontwikkeling 2 projecten ter bevordering van hybride docentschap binnen de krapte. Er functioneert een netwerk van vrouwen in techniek. Om-, her- en bijscholing van 2000 mensen naar of binnen kansrijke beroepen.
Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansgelijkheid is toegenomen.	De arbeidsparticipatie is toegenomen naar 75%.
Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerd arbeidskrachten.	20% van het tekort aan arbeidskrachten wordt van buiten de regio aangetrokken.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Het jaar is afgetrapt met een Heidag waarbij het onderwerp De toekomst van werk was. Vanaf april is gewerkt aan de nieuwe Regio Deal aanvraag. Hierbij zetten we in op een wendbare arbeidsmarkt. Het gaat dan om het bestrijden van krapte vanuit werven, binden en ontwikkelen en een inclusieve arbeidsmarkt. Hiervoor zijn twee springplanken beschreven die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Arbeidsmarktpositionering

Er is een inventarisatie gemaakt van de lopende initiatieven in de regio op het vlak van werven, binden en ontwikkelen. De bevindingen zijn gedeeld met de thematafel en de Board. Op basis van de werkzame principes binnen deze initiatieven en hoe ze zich tot elkaar verhouden kunnen we concluderen dat er op ontwikkelen en werven al veel gebeurt. Op het vlak van binden zien we nog nauwelijks activiteit. Komende periode werken we aan een plan van aanpak. Recent zijn de projectleiders van de verschillende initiatieven bij elkaar gebracht om te verkennen hoe zij elkaar vanuit de projectopdracht kunnen versterken.

Leven lang ontwikkelen

Afgelopen periode is er vanuit een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en Inclusieve Arbeidsmarkt geïnvesteerd in de samenwerking binnen het Gelrepact. De twee regionale projecten Rode Loper 2.0 en de Leercultuur in het MKB zijn van start gegaan. Ook het bovenregionale project HR-vouchers is gestart.

Het project leercultuur in het MKB zit vol qua deelnemende bedrijven. Een mooie prestatie, dit geldt namelijk niet voor de regio's om ons heen. Het HR-voucher project timmert flink aan de weg om deelnemers te vinden. Rode Loper 2.0 richt zich op de doelgroep jongeren.

In navolging van de Achterhoek is er een arbeidskracht-analyse gedaan in alle 6 Gelderse Arbeidsmarkt regio's. Deze analyses geven een goed inzicht ook om te leren van elkaars kracht en zwakte. De cijfers van de Achterhoek hebben een update gekregen.

De regionale samenwerking loopbaanontwikkeling gaan we versterken. Er loopt een sollicitatieprocedure voor het aantrekken van een kwartiermaker om te komen tot een servicepunt loopbaanontwikkeling Achterhoek. Dit servicepunt richt zich zowel op LLO als op de Inclusieve Arbeidsmarkt. Bij deze ontwikkelingen zoeken we de aansluiting met Smart Hub.

Het project Opijver is op dit moment zo succesvol dat er extra middelen beschikbaar zijn gesteld om het project niet stil te laten vallen. Samen met Twente, de landelijke organisatie De Buitenboordmotor (deze organisatie werkt aan systeemdoorbraken ter bevordering van het overstappen van baan naar baan, van sector naar sector) en de Stedendriehoek voeren we lobby in Den Haag voor regionale opleidingsfondsen. Op dit moment zijn we gezamenlijk met het Rijk in gesprek over het vorm geven van een pilot om inkomensval te dempen. De doorontwikkeling rondom Opijver wordt meegenomen in de nieuwe Regio Deal aanvraag.

Regulier opleiden

Onderwijs dichter bij de arbeidsmarkt, of de arbeidsmarkt dichter bij het onderwijs. Vanuit de inzichten in de Heidag is er gekozen de laatste lijn verder uit te werken. Hierbij hebben we voor ogen dat de arbeidsmarkt beter verknoopt raakt met het onderwijs. Er is verkend via welke wegen we het beste de vraagstukken vanuit de arbeidsmarkt naar de scholen kunnen brengen. Hiervoor hebben we verschillende afstemmings-gesprekken gevoerd met decanen van VMBO en Technasia.

De Interreg aanvraag voor de Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) is toegekend. Momenteel loopt de sollicitatieprocedure voor de scholenmakelaar en is er een coördinator aangesteld. Het project kan nu verder uitgerold worden.

Het laatste jaar van het Techniepact is ingegaan. We hebben o.a. de Week van de Techniek en de Techniekdag kunnen borgen binnen een aantal STO (Sterk Techniek Onderwijs) regio's. Er wordt ingezet op het inventariseren waar we een doorontwikkeling kunnen maken, naar aanleiding hiervan verkennen we of er aanvullende planvorming nodig is vanaf 2024. In 2023 was de week van de Techniek en Techniekdag weer zeer succesvol.

Er wordt gewerkt aan een pilot die jongeren via een app een realistisch beeld moet geven van organisaties in hun directe omgeving, welke functies je daar treft en welke opleidingen leiden tot deze functies (The Metaverse).

Inclusieve Arbeidsmarkt

Vanuit het in 2022 vastgestelde uitvoeringsplan Inclusieve Arbeidsmarkt hebben we via verschillende kanalen geprobeerd het Onbenut Arbeidspotentieel te bereiken. En kijken we hoe deze doelgroep kan participeren op de arbeidsmarkt. Gebleken is dat inclusieve technologie een van de middelen is die helpend is om deze groep mensen inzetbaar te maken op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt binnen het uitvoeringsplan inclusief gewerkt aan 8 sectorale leerlijnen om deze groep goed naar de arbeidsmarkt te begeleiden. Per 1 november wordt hiervoor een kwartiermaker aangesteld.

Het project Digivaardige Achterhoekers is van start gegaan met Fase 0 en 1. Rondom de deliverable heeft het project de nodige kritiek meegekregen. Medio oktober levert de projectleider inzicht in de gevraagde punten en zal go/no go gegeven worden. Afstemming is in nauwe samenwerking met de thematafel de Gezondste Regio.

Bovenregionale samenwerking

Binnen het Gelrepact werken we bovenregionaal goed samen met de andere Gelderse Arbeidsmarktregio's, bijvoorbeeld aan het project bevordering leercultuur in het MKB.

Samen met Twente werken we aan de Euregionale Doorlopende Leerlijn, waarvoor Interreg VI subsidie is ontvangen. Vanuit de Achterhoek trekken we het onderdeel scholenmakelaar.

Samen met de HAN, Saxion en Radboud universiteit sluiten we aan bij de nationale groeifondsen.

Samen met de Liemerse Ambassade willen we de grensoverschrijdende onderwerpen nog beter oppakken. Hiervoor hebben we samen met de Honorair Consul en Euregio een inventarisatie gemaakt.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.	Een daling van 60% van de CO2-uitstoot (t.o.v. 1990) veroorzaakt door verkeer en vervoer in de Achterhoek. Een groei van het aantal laadpalen en toewerken naar een dekkend netwerk conform de prognoses van ElaadNL. Een groei van het aantal duurzame modaliteiten in de Achterhoek.
De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.	Een verlaging van de gemiddelde filedruk / doorstroming van de A12, A18 en N18. Een hogere klanttevredenheid van het openbaar vervoer in de Achterhoek.
Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.	Een groei van het aantal duurzame deelmodaliteiten en het toewerken naar een dekkend netwerk. Een groei van het aantal (actieve) gebruikers deelvervoer en gebruikers van de GAON-app.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Duurzaam

De afgelopen periode is verder ingezet op het onderzoeken van de energievraag op bedrijventerreinen, de ontstane netcongestie en hoe (als dat mogelijk is) hier slimme en creatieve oplossingen kunnen worden gevonden. Afstemming en coördinatie hiervan vindt plaats in de projectgroep Duurzame Mobiliteit. Tegelijkertijd wordt binnen deze projectgroep de uitrol van publieke en semi-publieke laadpalen

gecoördineerd. Het is de bedoeling de werkzaamheden van deze projectgroep ook na 2024 voort te zetten. Hier is een nieuwe projectaanvraag voor in de maak. De bedoeling van deze nieuwe aanvraag is de focus vanuit de projectgroep iets meer te verschuiven naar grotere opgaven in de logistiek/op bedrijventerreinen i.v.m. netcongestie, zonder de kansen en mogelijkheden rondom de algemene uitrol van laadinfra, snelladen en slimme en duurzame logistiek onbenut te laten.

De mobiliteitsmakelaars hebben de afgelopen periode hun werkzaamheden voortgezet om duurzaam reizen bij werknemers en werkgevers te stimuleren. Zo hebben zij onder andere de Gaon-challenges gehouden. Deze challenges hebben, ondanks opstartproblemen met de app, voor een prikkel gezorgd om meer te bewegen en duurzaam te reizen. Er zijn 200.000 duurzame kilometers afgelegd, dat gelijk staat aan een (deels vermeden) uitstoot van 28.321kg (141.605 km vliegen). Daarnaast heeft 54% van de deelnemers duurzamere reizen gemaakt t.o.v. vóór de challenges.

Betrouwbaar en Robuust

De projectgroep N18 heeft de gebiedsgerichte verkenning N18 met het onderzoeksbureau RHDHV uitgevoerd. In de projectgroep nemen deel: Rijkswaterstaat, de provincie Gelderland, de grondgebonden gemeenten en de regio Achterhoek. De eerste resultaten uit de gebiedsverkenning zijn in september 2023 met de TT M&B en de Board/AB besproken. In november 2023 wordt het rapport ter besluitvorming aan de bestuurders van de TT M&B voorgelegd. Het is de bedoeling om het rapport op 11 december 2023 in de vergadering van de Achterhoek Raad ter besluitvorming voor te leggen. Op 4 december wordt voorafgaand een informatieve sessie voor Raadsleden georganiseerd.

Voor de gedeeltelijke financiering van de uit te voeren maatregelen zetten we in op het Mobiliteitsfonds (bedoeld voor verkeersveiligheid) van het Rijk. Hierin zou 7 miljoen zijn gereserveerd voor aanpassingen op de N18. Na onder andere een brief vanuit ons, gericht aan Rijkswaterstaat, bestaat er tot op de dag van vandaag nog onduidelijkheid over de status van deze 7 miljoen. Wel is duidelijk geworden dat het Ministerie I&W hier op de korte termijn een uitspraak over gaat doen.

We hebben deze periode de conceptvisie OV verder uitgewerkt en met de thematafel besproken. Deze is met de provincie gedeeld en besproken in het vervoerberaad met de gedeputeerde. De gedeputeerde was net als de thematafel enthousiast over onze ambities m.b.t. het OV en onze ambities op het gebied van Publieke Mobiliteit in zijn algemeenheid (het combineren van MaaS, OV, doelgroepenvervoer, ritdelen, overige taxi-vormen). De provincie staat open om gezamenlijk uit te zoeken hoe we deze ambities rondom het OV samen kunnen oppakken. Onder andere door de structurele tekorten op het OV moet er anders naar OV en de invulling van het OV worden gekeken. In 2026 zullen we als eerste regio een nieuwe concessie van het OV krijgen.

Naast de provincie Gelderland is ook het Rijk enthousiast over de Publieke Mobiliteitsaanpak die wij hier in de Achterhoek nastreven. Het Rijk wil namelijk waar mogelijk een effectievere en efficiëntere invulling van OV, om zodoende structurele tekorten te voorkomen.

Vanuit die gedeelde gedachte (Rijk, provincie en regio) zijn we aan de slag gegaan om de Publieke Mobiliteit op te nemen in de Regio Deal aanvraag (5^e Tranche). Dit hebben we in samenwerking met diverse Rijksambtenaren nader uitgewerkt in een van de springplanken. Hiermee zorgen we voor een goede aansluiting op de landelijke activiteiten rondom dit thema. We hebben een ambitieus plan opgesteld, met bijbehorende ambitieuze financieringsvraag. Hiermee denken we de komende jaren uitvoerig aan de slag te kunnen om deze nieuwe invulling van OV richting een Publieke Mobiliteitsaanpak goed vorm te geven.

In de projectgroep Snelle Fietsverbinding Emmerich – Doetinchem – Zevenaar, werken we met de gemeenten Doetinchem, Montferland, Zevenaar, Stadt Emmerich, de GMR, provincie Gelderland en de regio Achterhoek aan de verkenning van dit tracé. Elke partner levert een cofinancieringsbijdrage om deze verkenning uit te voeren. In november van dit jaar zal de uitvraag voor een onderzoekspartner uitgaan. Het is

de bedoeling tot medio 2024 deze verkenning uit te voeren en in Q4 2024 de resultaten bestuurlijk en met de Achterhoek Raad te delen.

Daarnaast worden voor twee andere Snelle fietsverbindingen: Doetinchem-Varsseveld-Lichtenvoorde-Groenlo en Lichtenvoorde-Aalten-Bocholt voor het einde van dit jaar twee uitvragen gedaan voor een onderzoeksbureau die deze tracés met ons willen onderzoeken. De grondgebonden gemeenten en de provincie Gelderland zullen aan de projectgroepen voor deze verkenningen deelnemen.

De uitvoering van de hub in Lichtenvoorde is in september gestart. Daarnaast zijn we in gesprek met het Slingeland Ziekenhuis om gezamenlijk uit te zoeken hoe de nieuwe locatie van het ziekenhuis als hubfunctie kan gaan dienen en wat er voor nodig is om dit goed te combineren met het OV, fietsinfrastructuur, weginfrastructuur en onze MaaS-aanpak: Gaon.

Slim

De Gaon-app heeft een update gekregen waarin meerdere modaliteiten zijn aangesloten. De communicatiecampagnes voor de Gaon-app en de scholierenaanpak kunnen van start gaan. Uiteindelijk zijn deze communicatiecampagnes onderdeel van een campagne die op de langere termijn gedragsverandering bij de gebruiker en de nog niet-gebruiker moet stimuleren. De diverse werkzaamheden (waaronder de Gaon-challenges) van de mobiliteitsmakelaars zijn hier aan gelinkt.

De digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterhoek Fase 3 is afgerond. Als Achterhoek zijn we de eerste regio die alle data items op orde heeft gebracht. De borging voor dit thema wordt door de Gemeente Doetinchem opgepakt. De gemeente Doetinchem zal dit voor de overige gemeenten op zich gaan nemen. Toekomstige data items zullen dan ook door deze gemeente worden gecoördineerd.

Aan de thematafel is de wens uitgesproken om meer in projectgroepen te werken om zodoende voldoende expertise en uitvoeringskracht op verschillende onderwerpen te creëren. Hiervoor is voor enkele projectgroepen inhuur van (mogelijk externe) expertise nodig. In 2022 is geïnventariseerd voor welke projectgroepen inhuur nodig zal zijn. De gemeenten hebben hier voor het jaar 2023 extra middelen voor beschikbaar gesteld. Voor het jaar 2024 heeft de thematafel uitgesproken dit structureel geborgd te willen zien. Hiervoor zal een voorstel richting Achterhoek Board en algemeen bestuur worden voorbereid.

SMART LIVING

Wonen & Vastgoed

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).	Het energielabel-niveau van de Achterhoekse woningvoorraad is verbeterd. Het aandeel toekomstbestendige woningen in de woningvoorraad is toegenomen.
Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.	Er worden meer circulaire en biobased materialen toegepast in zowel nieuwbouw als verbouw. Er zijn meer betaalbare woningen gerealiseerd (sociale huur, midden-huur en goedkope koop).
In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.	De regionale bouwproductie is toegenomen. Het bereiken van een krapte-indicator die past bij een gezonde woonmarkt. De zoektijd in de huurmarkt is afgenomen.
(Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.	
Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.	

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Begin 2023 is de regionale woonagenda door de 7 gemeenten vastgesteld en de woondeal Achterhoek ondertekend. Hiermee is de visie duidelijk geworden over hoe onze regio de aankomende jaren omgaat met de woonopgave in de breedste zin van het woord. Deze stukken bevatten voornamelijk doelen en ambities. Om hier verder invulling aan te geven zijn trekkers benoemd op de verschillende programmalijnen en is binnen elke programmalijn een start gemaakt met een uitvoeringsprogramma.

De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig

De grootste uitdaging van verduurzamen ligt bij de particulier woningbezitters. De corporaties in de Achterhoek zijn sterk aan het verduurzamen en zullen over een aantal jaren hun portefeuille verduurzaamd hebben. De particuliere woningbezitter is echter lastig bereikbaar en minder snel in de omstandigheden of geneigd om te verduurzamen. Dit is ook de reden dat de one stop shop (onderdeel van de baanbrekende aanpak) verlenging heeft gekregen vanuit de thematafel. Tevens komen zij uit de pilotfase en gaan zij nu over tot het creëren van massa; meer kijken in een sneller tempo behandelen met de lessons learned vanuit de pilotfase in ogenschouw nemend.

Uiteraard doet de Achterhoek ook mee met het Nationale Isolatie Programma. Een plan van aanpak waarbij de subsidies vanuit het Energieloket Achterhoek worden doorgezet naar de inwoners ligt ter goedkeuring bij de individuele gemeenten.

Inmiddels is ook een regionale aanpak voor energie armoede in uitvoering door het Energieloket Achterhoek. Sinds de start van deze campagne zijn hierdoor al ruim 1.000 huishoudens concreet geholpen met advies, kleinschalige maatregelen en vervanging van verouderd witgoed. Vanaf 2024 krijgt de regionale aanpak van huishoudens met energiearmoede een structureler karakter. Gemeenten en Energieloket Achterhoek bereiden op dit moment een driejarige aanpak voor.

Als aanvulling op de aanpak met de bespaarcoach wordt de inzet van de FIXbrigade onderzocht. In de regel installeert de fixer maatregelen waarvoor gereedschap, bepaalde kennis en (technische) vaardigheden zijn vereist. Denk hierbij aan CV waterzijdig inregelen of het ophangen van isolerende gordijnen. Op dit moment wordt de opzet hiervan binnen de regio onderzocht in samenwerking met fixbrigade Nederland.

Voldoende nieuwe (betaalbare) woningen met zoveel mogelijk circulaire bouwmethoden

De thematafel is op werkbezoek geweest bij een woningfabriek in Heerenveen. In deze fabriek worden betaalbare woningen gerealiseerd. Bij het bezoek is aan de orde gekomen dat industriële/conceptuele bouw een ander proces en een andere blik van de opdrachtgevers (vnl. gemeenten en corporaties) vraagt. Om de visies en belangen van beide partijen op elkaar af te stemmen is een traject met vertegenwoordigers van deze partijen gestart. Hierbij is hernieuwd opdrachtgeverschap hét thema. Wat is ervoor nodig vanuit beide partijen om ervoor te zorgen dat conceptueel bouwen in grotere schaal van de grond komt.

Afgesproken is om vanuit minimaal drie gemeenten (permanente) locaties te bundelen en een gezamenlijke uitvraag te doen met als doel 100 betaalbare conceptwoningen die voldoen aan het bouwbesluit te realiseren, uiterlijk in 2025. Hierbij is de prijs leidend, de opdrachtnemer willen we zo min mogelijk beperken in zijn aanbod, omdat we ons realiseren dat er voor conceptwoningen andere variabelen zijn dan bij traditionele bouw. Op dit moment wordt het project verder uitgewerkt en beraden de gemeenten zich op beschikbare locaties.

De verschillende leden van de thematafel zijn individueel bezig met plannen en realisatie van flexwoningen. Oude IJsselstreek heeft met succes een uitvraag gedaan voor 50 flexwoningen, die fabrieksmatig gebouwd zullen worden door geWOONhout in Wehl. Gemeente Doetinchem doet mee met het landelijke Flexcity project. Belangrijk onderdeel hiervan is het onderzoek naar het mogelijk maken van een fysieke herplaatsingsgarantie door het Rijk. De Achterhoek wacht dit onderzoek met belangstelling af en besluit dan of zij verder werk wil maken van onderlinge garantstelling voor elkaars flexwoningen.

Samen Biobased bouwen heeft een succesvolle beweging in gang gezet. Contact met de projectleiders en de thematafel is nauw. Begin 2023 is gestart met het aanhalen van de banden met de gemeenten. Zij moeten een prominentere rol spelen in deze thematiek, anders komt dit niet van de grond. Inmiddels is een eerste bijeenkomst specifiek voor gemeenten georganiseerd door CirkelRegio, Samen Biobased Bouwen en 8rhk samen. De opkomst was met 40 deelnemers goed en alle gemeenten waren vertegenwoordigd. De bedoeling is een programma over Toekomstbestendig Bouwen te ontwikkelen voor en door gemeenten. Hierbij is ook RVO betrokken, zij gaan ondersteuning bieden bij het programma en ook bij de ontwikkeling van een biobased conceptwoning voor woningcorporaties.

Versnelling woningbouwproductie

Vanuit de thematafel is er een werkgroep die zich bezighoudt met 'Van dromen naar doen'. Kern van hun inzet is: we hebben doelen en ambities, maar hoe zetten we dit om in acties. Dit heeft geleid tot concrete acties en een verandering van de gesprekken aan de thematafel. Gesprekken worden nu concreter en inhoudelijker gevoerd (op het gebied van locaties, problematieken en thema's). Dit leidt tot concrete versnelling van woningbouw. Daarnaast hebben alle gemeenten hun (potentiële) nieuwbouwlocaties in kaart gebracht en gedeeld met de andere gemeenten. Dit om elkaar te ondersteunen waar nodig en mogelijk. Ook worden op de thematafel vergaderingen de ervaringen met elkaar gedeeld door steeds één lid aan het woord te laten over de lokale uitdagingen en oplossingen.

De uitkomsten van het traject 'Van dromen naar doen' zijn opgenomen in de uitwerking van programmaliijn één van de Regionale Woonagenda, vergroten woningvoorraad en versnelling productie. In de Achterhoek Raad van 25 september is dit zogenaamde 10 puntenplan toegelicht, samen met de voortgang op de andere 3 programmaliijnen. Zo komen er Bouw- en Doedagen in de Achterhoek en wordt gewerkt aan een flexpool voor ambtenaren.

Transformatie leegstaand vastgoed

Het transformeren van leegstaand vastgoed (vooral in kleine kernen) is van grote toegevoegde waarde voor de leefbaarheid van onze kernen. Vaak hebben deze projecten een grote onrendabele top. Rijksmiddelen worden voornamelijk ingezet voor grotere projecten. Hier is vanuit de thematafel tegen geageerd.

Gesprekken met het ministerie hebben ervoor gezorgd dat er openingen zijn gecreëerd en gemeente Berkelland met succes een Woningbouwimpuls aanvraag heeft gedaan voor 351 woningen.

Hierop voortbordurend zijn gesprekken geopend tussen RVO en meerdere Achterhoekse gemeenten om te

kijken of het mogelijk is een Achterhoekse WBI-aanvraag te doen.

Leegstaand vastgoed kan ook goed worden getransformeerd naar nieuwe vormen van wonen, waarbij woningen meer worden gedeeld. Ook in de Achterhoek is deze trend naar 'het nieuwe wonen' duidelijke aanwezig. Dit heeft te maken met betaalbaarheid, het tegengaan van eenzaamheid of meer in contact met de natuur willen leven. Woonvormen waarin je zorg draagt voor elkaar, spullen deelt (gereedschap, wasautomaat), een gezamenlijke moestuin hebt en duurzaam/energieneutraal leeft, winnen daarom aan populariteit. In de laatste, zeer druk bezochte én bekeken Meet Up over woningnood in de Achterhoek op 22 juni onderzochten we nieuwe woonvormen. Er is een enquête uitgezet en de uitkomsten ervan worden nu verwerkt.

Overige Activiteiten

In februari 2023 is een brede start geweest rond het thema huisvesting arbeidsmigranten. Ongeveer 100 geïnteresseerde stakeholders uit de regio waren aanwezig. Naar aanleiding van deze sessie is er een projectleider huisvesting arbeidsmigranten aangesteld. Deze projectleider heeft als doel om in 2023 te komen tot een regionaal beleid op dit gebied en het stimuleren en verder helpen van concrete projecten.

Voor het thema wonen, welzijn en zorg is een projectgroep aan de slag gegaan met de ontwikkeling van een regionale visie. Hierbij wordt ondersteuning geboden vanuit Platform 31. Inmiddels is een vertegenwoordiging van de VVT organisaties aangeschoven bij de thematafel, zij zal aansluiten wanneer het thema wonen en zorg op de agenda staat.

Circulaire economie & Energietransitie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.	Regionaal wordt 40% duurzame energie opgewekt, en uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal.
De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.	
Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.	Gebruik van primaire grondstoffen is t.o.v. 2010 met 50% verlaagd o.a. door toepassen van lokaal geproduceerde biograndstoffen in bouw & infra.
In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.	
Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.	Broeikasgasemissies door CO2 zijn teruggebracht met 60% (t.o.v. 1990) en emissies van stikstof en ammoniak zijn door kringlooplandbouw substantieel gedaald. De biodiversiteit is toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Energietransitie

Rondom het energievraagstuk van bedrijven is een actieve community gestart in 2022 onder de noemer Achterhoek Verbindt Energie!. Uit een serie bijeenkomsten en bedrijfsbezoeken is een aantal sporen ontstaan voor vervolg. Een onderdeel is inzicht in energieverbruik, om energiemanagement toe te passen. Daarvoor wordt een meet- en monitoraanpak ontwikkeld, op apparaat-, bedrijfs- en werklocatie-niveau. Er is een programmatische aanpak uitgewerkt, waarbij eerst de situatie per bedrijventerrein in kaart wordt gebracht (o.a. (benodigde) beschikbare netcapaciteit, (groot)verbruik bedrijven en organisatiegraad bedrijventerrein). Vervolgens vindt een uitwerking per locatie plaats voor de prioritaire terreinen, om (collectieve) oplossingen in kaart te brengen. De resultaten uit het project Achterhoek Onderneemt Duurzaam worden meegenomen, voor zover van toepassing. De uitwerking is een cross over met Thematafel Smart werken & Innovatie.

Gemeenten hebben het Akkoord van Groenlo geactualiseerd en werken aan een uitvoeringsagenda. Dit is aan de thematafel toegelicht met als doel om in 30-verband bij te dragen aan de uitwerking. Het project One-Stop-Shop om woningen te verduurzamen is geëvalueerd en wordt vervolgd. Agem heeft een interessant netwerk bij elkaar gebracht tijdens het Agem Inspiratiecongres. Het zelfleveringsmodel en de pilot i.s.m. Coöperatie BioZon zijn aansprekende successen, die concrete aanknopingspunten bieden om regionaal breder in te zetten, waarbij gebruik wordt gemaakt van het landelijke netwerk.

Kringlooplandbouw en Agro Food

Op gebied van agro food zijn de gesprekken met het ministerie van LNV over de experimenteeraanpak Achterhoek voortgezet. Er is landelijke aandacht voor het pilotproject waarbij in diverse stallen stikstofmetingen worden gedaan. Ook voor dit project overleggen we met het ministerie LNV over een vervolgfase na de pilot. Samen met regio Twente en Wageningen Universiteit loopt een verkenning om een ontwerpend onderzoek voor de zogenoemde Boerderij van de Toekomst te starten. Vanuit de nationale en Europese doelen voor water, klimaat en natuur worden handelingsperspectieven in beeld gebracht. Daarbij worden bouwstenen uit eerdere projecten ingezet en zullen aandachtsgebieden worden verkend voor verder onderzoek en pilots met proefboerderij De Marke en het netwerk van lokale agrariërs en verbonden partijen. Er is een verkenning gestart met de ondernemende boeren-netwerken om regionale samenwerking te versterken. Voor de experimenteeraanpak Achterhoek is een voorstel ingediend bij het ministerie van LNV.

Circulair werken

Op het raakvlak agro-, maak- en bouwindustrie komt de biobased ketensamenwerking op stoom. De eerste velden (25 ha) met gewassen (hennep) zijn ingezaaid, als onderdeel van project Samen Biobased Bouwen. Ook zijn er diverse workshops voor het bouwdoel georganiseerd, waarvoor grote belangstelling was. Cirkelregio de Achterhoek heeft een tweetal Community of Practice-bijeenkomsten georganiseerd. De verschillende partijen samen zijn gestart met een serie bijeenkomsten om gemeenten te stimuleren in mogelijk maken van Toekomstbestendig bouwen, waaronder toepassing van hernieuwbare bouwmaterialen. De recente vernieuwende uitvraag voor project De Kwekerij in Doetinchem is daarvan een aansprekend voorbeeld. Mooi resultaat is ook de eerste gemeentelijke nota voor Circulaire economie voor de gemeente Aalten. Diverse partners hebben meegewerkt aan het opstellen van de nota.

Biodiversiteit

Er is een verkenning gestart voor de aanpak van de biodiversiteitsopgave. Daar worden lopende onderzoeken bij betrokken en is er uitwisseling over lopende activiteiten bij onder andere gemeenten, waterschap en met het boeren-netwerk. Interessant daarbij is het recente onderzoek naar Basiskwaliteit Biodiversiteit, die per gemeente inzichtelijk maakt waar de opgave het grootst is. Dat geeft richting aan de gezamenlijke verkenning. Als input wordt onder andere gebruik gemaakt van de zogenoemde Twente Bloeit-aanpak van onze burens Twente, die al een plan hebben ontwikkeld. Er zijn een aantal concrete vervolgacties

benoemd die komende periode aan de thematafel worden besproken om een stevige impuls aan de uitwerking te geven.

Op gebied van Onderwijs & Arbeidsmarkt heeft een hernieuwde kennismaking met Van Hall Larenstein plaats gevonden, o.a. voor de thema's kringlooptlandbouw, gebiedsgerichte aanpak en biodiversiteit. Samen met de Thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt zijn we in gesprek met de opstellers van een Groeifonds aanvraag, de Leven Lang Ontwikkelen-katalysator. De aandacht is vooral gericht op een concrete pilot voor energie- en grondstoffentransitie. Regionaal zijn we in gesprek met het bedrijfsleven om hun behoeften beter in beeld te brengen. Vervolgens wordt met de aanbieders van onderwijs nagegaan hoe daar op ingespeeld kan worden.

Gezondste Regio

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.	De ervaren kwaliteit van zorg is verbeterd. De totale kosten van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten stijgen minder hard dan de huidige verwachting.
De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.	De ervaren gezondheid van de Achterhoekers is toegenomen. Achterhoekers scoren beter op de verschillende dimensies van positieve gezondheid. Het ziekteverzuim ligt in de Achterhoek lager dan bij soortgelijke bedrijven of organisaties elders.
Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.	De veerkracht en weerbaarheid van Achterhoekers zijn toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Uitwerking Integraal Zorgakkoord (IZA) in regio

In de afgelopen periode is binnen 'De Gezondste Regio' veel aandacht besteed aan de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord. In juni 2023 is een nieuw regiobeeld vastgesteld. Het regiobeeld van de Achterhoek laat de belangrijkste regionale opgaven zien en vormt tevens het uitgangspunt voor het regioplan. Het doel van het regioplan is om te komen tot een beperkt aantal opgaven die met prioriteit worden opgepakt. Dit zijn de opgaven waar de risico's het grootst zijn en daardoor de toegankelijkheid, betaalbaarheid en de kwaliteit van zorg in het geding komen. Voor deze opgaven beschrijft het regioplan de afspraken, met daarin tenminste welke partijen met welke oplossingen aan de slag gaan en op welke schaal, op welke (meetbare) resultaatafspraken daarbij wordt gestuurd (werkagenda) en hoe de voortgang inzichtelijk wordt gemaakt.

Om het proces rondom het regioplan te coördineren is sinds augustus een tijdelijk programmteam aan de slag. In dit team zit een afvaardiging uit de zorgsectoren en -organisaties, gemeenten en verzekeraar/zorgkantoor. Het programmteam heeft op basis van het regiobeeld een voorstel gedaan om te komen tot thema's en opgaven. De inmiddels vastgestelde thema's zijn: gezond leven en preventie, veerkrachtig ouder worden, mentaal gezond en prettig werken in zorg en welzijn. Het regioplan wordt gemaakt met inwoners en professionals. Om het perspectief van hen kenbaar te maken worden in oktober drie sessies georganiseerd om hun ideeën over oplossingsrichtingen te verkennen. In november werkt het programmteam aan het concept regioplan verder uit. Uiteindelijk wordt in december het Regioplan Achterhoek vastgesteld.

Zorginnovatie

Op 9 juni 2023 heeft de stuurgroep van Achterhoek Gezond besloten te stoppen met de wijze waarop zij binnen de Achterhoek hebben geprobeerd vorm en inhoud te geven aan het gedachtegoed van population health management. De leden van de stuurgroep hebben de wens uitgesproken om in het in 2023 op te stellen Regioplan Achterhoek, conform IZA, de principes van population health management terug te laten komen. Het doel van de stuurgroep blijft om de ontwikkelplekken inhoudelijk voort te zetten alleen vanaf 2024 in de structuur van het regioplan. De ontwikkelplekken zijn overigens wel doorgedaan met hun ontwikkeling.

Preventie

In 2020 is het regionaal preventieakkoord Achterhoek opgesteld met meer dan 80 partners uit de Achterhoek. Door de coronacrisis heeft coördinatie van dit regionale preventie akkoord langere tijd stilgelegen. Wel zijn lokale akkoorden opgestart, vaak in nauwe verbinding met de lokale beweeg- en sportakkoorden. Momenteel wordt er gekeken naar hoe regionale preventie onderdeel kan worden van de plannen en samenwerking die volgen uit het Integraal Zorgakkoord. Hierdoor staan preventie en zorg vanaf eind 2023 nog sterker met elkaar in verbinding. Als het gaat om preventie wordt er verbinding gemaakt tussen de plannen van gemeenten in GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en de ambities van de thematafel.

Om gezondheidsverschillen te verkleinen is het nodig om Achterhoekers met een achterstand op het gebied van digivaardigheid te ondersteunen. Het project Digivaardige Achterhoekers is van start gegaan. Medio oktober levert de projectleider inzicht in de gevraagde punten en zal go/no go gegeven worden voor fase 2 van het project. Digivaardigheid van inwoners en professionals is een belangrijk uitdaging met oog op de toekomst. Voor het project Welzijn op Recept, waar alle gemeenten op aangehaakt zijn, wordt er gekeken of door het IZA en GALA extra kansen komen voor deze aanpak.

Om de eigen regie te versterken is vanuit de communicatiewerkgroep van de Achterhoekse VVT-organisaties (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg) gestart met de een bewustwordingscampagne Praat vandaag over Morgen, specifiek voor de Achterhoek. Hierin is een regionale doorvertaling gemaakt van de Actiz-campagne "Praat vandaag over morgen". Binnen de Gezondste Regio zijn we samen aan de slag om deze campagne regionaal en vanuit de samenwerking met gemeenten en zorgorganisaties een vervolg te geven.

PROJECTEN (doelenmatrix)

In de bijlage is de doelenmatrix per 1 september 2023 opgenomen voor projecten die op dit moment lopen en die in ontwikkeling zijn. De projecten zijn gekoppeld aan de doelen binnen de thematafel en de cross-overs met doelen van de andere thematafels zijn weergegeven.

BEDRIJFSVOERING EN RENTE (ONDERSTEUNING)

Financiën

Naast het voeren van de dagelijkse financiële administratie is een groot deel van de tijd besteed aan het opstellen van de jaarrekening 2022, de programmabegroting 2024 en de budgetrapportage januari tot en met april. De jaarrekening en de budgetrapportage zijn goedgekeurd in de AB vergadering van 5 juli 2023, de programmabegroting is goedgekeurd in de AB vergadering van 6 september. Tevens is gewerkt aan de budgetrapportage januari tot en met augustus deze zal ter goedkeuring in de AB vergadering van 22 november komen. Ook is in de verslagperiode gewerkt aan financiële rapportages voor diverse eigen projecten en zijn de financiële verantwoordingen 2022 voor de projecten van de Gebiedsopgave en Regiodeal opgesteld voor de Provincie en voor het Rijk. Er is een declaratie over 2022 opgesteld voor de overheadkosten van Leader die eind mei is ingediend en inmiddels ook is goedgekeurd. In de verslagperiode is de interne controle uitgevoerd op basis van het controle- en uitvoeringsplan, deze is geagendeerd voor het DB van 27 september. Ook zijn er diverse nota's geactualiseerd. Tenslotte is tijd gestopt in de financiële beoordeling en advisering van projecten.

2 Financiële toelichting

BUDGETRAPPORTAGE JANUARI T/M AUG 2023

Financieel overzicht

	Omschrijving	werkelijk t/m aug			Saldo werkelijk t/m aug	budget t/m aug			2e wijziging begroting			verwachting (incl 2e wijziging)			Verwachting saldo inwoner- bijdrage
		uitgaven t/m aug	inkomsten t/m aug	mutatie reserve t/m aug		uitgaven t/m aug	inkomsten t/m aug	mutatie reserve t/m aug	uitgaven t/m aug	inkomsten t/m aug	mutatie reserve	uitgaven t/m december	inkomsten t/m december	mutatie reserve t/m december	
	SMART GOVERNANCE														
201	lobby en communicatie	339.357	397.765	0	58.408	430.432	430.432	0	0	0	0	645.648	645.648	0	0
202	achterhoek visie 2030 en monitoring	714.026	688.203	0	-25.823	784.870	784.870	0	-65.000	-65.000	0	1.102.305	1.112.305	0	10.000
203	coördineren van subsidies en projecten	715.186	760.581	0	45.396	1.059.248	769.915	-289.333	132.000	215.000	83.000	1.720.872	1.369.872	-351.000	0
204	advisering bestuur, Board en Raad	296.645	312.536	0	15.891	323.203	323.203	0	0	0	0	484.804	484.804	0	0
205	uitgaven en inkomsten Investeringsfonds	94.994	184.000	0	89.006	270.000	184.000	-86.000	0	0	0	405.000	276.000	-129.000	0
101	onvoorzien	0	5.333	0	5.333	5.333	5.333	0	112.000	36.000	-76.000	120.000	44.000	-76.000	0
	<i>Sub-totaal</i>	<i>2.160.208</i>	<i>2.348.419</i>	<i>0</i>	<i>188.211</i>	<i>2.873.086</i>	<i>2.497.753</i>	<i>-375.333</i>	<i>179.000</i>	<i>186.000</i>	<i>7.000</i>	<i>4.478.629</i>	<i>3.932.629</i>	<i>-556.000</i>	<i>10.000</i>
	BEDRIJFSVOERING EN RENTE														
801	ondersteuning	199.031	235.587	0	36.556	239.587	212.253	-27.333	8.000	0	-8.000	367.380	318.380	-49.000	0
802	huisvesting	41.822	35.857	0	-5.966	35.857	32.523	-3.333	0	0	0	53.785	48.785	-5.000	0
803	kapitaallasten	1.428	275.625	0	274.198	120.000	120.000	0	232.000	232.000	0	395.000	455.000	0	60.000
	<i>Sub-totaal</i>	<i>242.281</i>	<i>547.068</i>	<i>0</i>	<i>304.788</i>	<i>395.443</i>	<i>364.777</i>	<i>-30.667</i>	<i>240.000</i>	<i>232.000</i>	<i>-8.000</i>	<i>816.165</i>	<i>822.165</i>	<i>-54.000</i>	<i>60.000</i>
	TOTAAL	2.402.489	2.895.488	0	492.999	3.268.529	2.862.529	-406.000	419.000	418.000	-1.000	5.294.794	4.754.794	-610.000	70.000

saldo: (-) = tekort, (+) = overschot

Nadere toelichting afwijkingen budgetrapportage januari t/m aug 2023

Toelichting begrotingswijziging

Programma 1: Smart Governance		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag dekking</i>
projecten	zie nadere specificatie hieronder. Het betreffen 2 nieuwe projecten en 12 wijzigingen.	132.000 extra project-gerelateerde inkomsten

Specificatie eigen projecten Regio Achterhoek		<i>budget wijziging 2023</i>
Project profilering smarthub	Het project is met ingang van 1 januari 2022 ondergebracht in een stichting. Bij Regio Achterhoek worden kosten voor salarissen en ondersteuning gemaakt. Deze worden doorberekend aan de stichting.	-45.000 inkomsten uit stichting Smarthub
Project Overheadkosten Leader	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd t/m 2024. Er is sprake van verschuiving van budgetten tussen de jaren.	20.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project ondersteunend vermogen O&A	Er wordt een kwartiermaker aangesteld voor het inzetten van de ontschotte samenwerking op het vlak van loopbaanontwikkeling.	20.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project MKB deal	Betreft een meerjarig project. Door corona is het project wat vertraagd en daarom is het project door het Rijk verlengd. De aanvraag wordt waarschijnlijk verlengd tm 31-12-2023.	-64.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Techniepact Onderwijs & Arbeidsmarkt	Betreft gelden voor techniepact 2022-2023.	52.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project onverwachte hoek	Betreft een meerjarig project. De begroting is herzien. Vanwege corona zijn budgetten gedeeltelijke doorgeschoven.	32.000 onttrekking investeringsfonds
Project Zachte Landing	Betreft een meerjarig project. Looptijd t/m 2024.	-105.000 onttrekking investeringsfonds
Project Leader internationale samenwerking	Betreft een project met POP-gelden. Het project is gestart eind 2021 en loopt nog door in 2023.	45.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Landelijk gebied	Betreft inzet capaciteit op het thema landelijk gebied. Het project liep tot april.	-13.000 onttrekking investeringsfonds
Project Uitbouwen ecosysteem Achterhoek 2022-2025	Betreft inhuur voor inhoudelijke aansturing, coördinatie en bewaking van de onderdelen samenhang tussen bestaande en nieuwe projecten behorend bij fijnmazige bereikbaarheid.	-5.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten/ onttrekking investeringsfonds
Project Woondeal	Betreft een project met geld van de provincie voor de totstandkoming en realisatie van de regionale woondeals.	97.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Arbeidsmigranten	Betreft inhuur van een projectleider voor huisvesting arbeidsmigranten. De projectleider zal met een regionale bril kijken naar de problematiek rondom huisvesting van arbeidsmigranten. De projectleider is later begonnen dan aanvankelijk begroot.	-32.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project EDL (NIEUW)	Dit is een meerjarig interreg project tot en met 2026. Het project is in de loop van 2023 gestart.	20.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten/
Project ruimtelijk perspectief 23-24 (NIEUW)	Dit project is een vervolg op landelijk gebied, dit betreft een meerjarig project met een looptijd van april 2023 tot en met december 2024.	110.000 Uit rente opbrengsten, zie hieronder bij rente. 232K gereserveerd, 110K ingezet in 2023

Programma 4: Bedrijfsvoering en rente		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag inzet</i>
Rentebaten	Vanwege het verdwijnen van de benchmark EONIA in 2022 is de basis voor de berekening van de daggeldrente voor het schatkistbankieren vervangen door €STR. Vanaf september 2022 is dit % positief en ontvangen we rente.	232.000 dit wordt ingezet voor het project Ruimtelijk Perspectief (AB besluit 5 juli 2023)
Kosten doorontwikkeling en onvoorzien	De uitgaven van de reserve wordt naar voren gehaald in verband met maatwerkoplossingen.	84.000 Reserve doorontwikkeling

Toelichting jaarsaldo

Programma 1: Smart Governance		
<i>kostenplaats</i>	<i>budget</i>	<i>bedrag dekking</i>
allen	Opleidingskosten	10.000 positief jaarresultaat

Programma 4: Bedrijfsvoering en rente		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag</i>
Renteresultaat	Het verwachte positieve renteresultaat voor 2023. Dit betreft deels rente schatkistbankieren en deels hypotheekrente.	60.000 positief jaarresultaat

Totaal jaarsaldo		70.000 positief
-------------------------	--	------------------------

Balans per 1 september 2023

<i>Activa</i>	<i>werkelijk 31 dec 2022</i>	<i>begroting 2023</i>	<i>stand per 1 sept 2023</i>
Materiële vaste activa	0	0	0
Investerings	0	0	0
Financiële vaste activa	1.231.000	913.000	1.038.000
Personeelshypotheken	605.000	600.000	604.000
Projecten leader	626.000	313.000	434.000
Uiteenzettingen < 1 jaar	20.711.000	20.180.000	17.977.000
Liquide middelen	199.000	199.000	253.000
Overlopende activa	438.000	438.000	751.000
Totaal Activa	22.579.000	21.730.000	20.019.000

<i>passiva</i>	<i>werkelijk 31 dec 2022</i>	<i>begroting 2023</i>	<i>stand per 1 sept 2023</i>
Eigen vermogen	7.026.000	6.485.000	7.014.000
Algemene reserve	255.000	255.000	255.000
Bestemmingsreserves	6.771.000	6.230.000	6.689.000
Gerealiseerd resultaat te bestemmen 2022	0	0	0
Verwacht resultaat 2023	0	0	70.000
Voorzieningen	21.000	0	9.000
Voorzieningen	21.000	0	9.000
Uiteenzettingen < 1 jaar	151.000	151.000	196.000
Overlopende passiva	15.257.000	15.094.000	12.800.000
Totaal Passiva	22.455.000	21.730.000	20.019.000

<i>Specificatie bestemmingsreserves</i>	<i>stand 1-1-2023</i>	<i>mutatie t/m aug</i>	<i>stand 1-9-2023</i>
Investeringsfonds (incl resultaatbestemming 2022)	6.746.000	-181.000	6.565.000
Reserve doorontwikkeling	125.000	-24.000	101.000
Onderhoud huisvesting	24.000	-1.000	23.000
Totaal	6.895.000	-206.000	6.689.000

Begrotingswijziging

Nummer		Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.		pr nr	Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming
1.1	4809		Functie 10.1:		
			Onvoorzien (maatw erkoplossing)		
			112.000	0	120.000
			Totaal functie		
			112.000	0	
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring		
1.1	4000		Lonen en sociale lasten		
			26.000		902.924
3.4.3	4085		Inhuur derden		
				91.000	28.000
			Totaal functie		
			26.000	91.000	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten		
3.4.3	5099	100	Project profilering Smart hub		
				45.000	65.000
3.4.3	5099	102	Project Leader overheadkosten		
			20.000		136.000
3.4.3	5099	105	Project Ondersteunende vermogen O&A		
			20.000		50.000
3.4.3	5099	118	Project uitbouw en Ecosysteem Achterhoek		
			0	5.000	42.000
3.4.3	5099	109	Project MKB deal		
			0	64.000	36.000
3.4.3	5099	124	Project Ruimtelijk perspectief		
			232.000	122.000	110.000
3.4.3	5099	112	Project O&A techniekpact		
			52.000		149.000
3.4.3	5099	117	Project leader samenwerking		
			45.000		96.000
3.4.3	5099	119	Project Woondeal		
			97.000		162.000
3.4.3	5099	125	Project EDL		
			20.000		20.000
3.4.3	5099	121	Project Arbeidsmigranten		
				32.000	40.000
3.4.3	5099	114	Project Zachte Landing		
			0	105.000	105.000
3.4.3	5099	113	Project onverwachte hoek		
			32.000		229.000
3.4.3	5099	115	Project landelijk gebied		
				13.000	71.000
			Totaal functie		
			518.000	386.000	
			Functie 80.1: Ondersteuning		
1.1	4560		Inhuur derden		
			20.000		48.000
3.4.3	4002		Kosten Maatw erk		
				12.000	29.000
3.4.3	4055		kosten arbodienst		
			2.000		5.500
3.4.3	4510		Contributie en cursuskosten		
				2.000	3.500
			Totaal functie		
			22.000	14.000	
			Functie 80.3: Kapitaallasten		
6.2.3	8100		interne verrekening (renteinkomsten)		
			232.000		397.000
			Totaal functie		
			232.000	0	
			Functie 100: Mutatie reserves		
6.2.3	6004		bijdrage functie 100 investeringsfonds		
				83.000	756.000
6.2.3	6003		bijdrage 100 reserve doorontwikkeling		
			96.000	12.000	125.000
			Totaal functie		
			96.000	95.000	

BATEN		2e wijziging 2023		BATEN		
Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.			Nieuw e of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuw e raming van het dienstjaar
Functie 10.1:						
6.2.3	6103		Bijdrage 100 reserve doorontwikkeling	76.000	0	76.000
3.4	9000		Overige bijzondere baten en lasten	36.000		36.000
			Totaal functie	112.000	0	
Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring						
3.4	9000		Bijzondere baten en lasten		65.000	0
			Totaal functie	0	65.000	
Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten						
3.4	8099	100	Project profilering Smart hub	0	45.000	65.000
3.4	8099	102	Project Leader overheadkosten	20.000		136.000
3.4	8099	105	Project Ondersteunende vermogen O&A	20.000	0	50.000
3.4	8099	118	Project uitbouw en Ecosysteem Achterhoek	0	2.000	21.000
3.4	8099	109	Project MKB deal		69.000	31.000
3.4	8099	124	Project Ruimtelijk perspectief (6.2.3 rente inkomsten)	232.000	122.000	110.000
3.4	8099	112	Project O&A techniekpact	52.000		149.000
3.4	8099	117	Project leader samenwerking	45.000		96.000
3.4	8099	119	Project Woondeal	97.000		162.000
3.4	8099	125	Project EDL	14.000		14.000
3.4	8099	121	Project Arbeidsmigranten	0	32.000	40.000
3.4	8099	114	Project Zachte Landing	0	0	0
3.4	8099	113	Project onverwachte hoek	5.000		5.000
3.4	8099	115	Project landelijk gebied			0
6.2.3	6104		functie 100: investeringsfonds		83.000	351.000
			Totaal functie	485.000	353.000	
Functie 80.1: Ondersteuning						
6.2.3	6103		Bijdrage 100 reserve doorontwikkeling	20.000	12.000	49.000
			Totaal functie	20.000	12.000	
Functie 80.3: Kapitaallasten						
2.1	9351		rentebaten SKB	232.000		397.000
			Totaal functie	232.000	0	
Functie 100: Mutatie reserves						
6.0	6604		Beschikking over investeringsfonds	0	83.000	756.000
6.0	6603		Onttrekking doorontwikkeling	96.000	12.000	125.000
			Totaal functie	96.000	95.000	

Doelenmatrix

